



# JUDEȚUL SATU MARE

# Prezentare generală

## ➤ Situație geografică

Județul Satu Mare este situat în Nord Vestul României, în zona transfrontalieră cu Ungaria și Ucraina.

Județul Satu Mare face parte din Regiunea de Nord Vest și de asemenea din Euroregiunea Carpatică.

- Puncte de trecere a frontierei (vamă) :
  - Petea (rutier)
  - Halmeu (rutier și feroviar)
  - Urziceni (rutier)
  - Berveni (feroviar)
  - Satu Mare (aerian)
- Distanțe rutiere :
  - 613 km de București
  - 580 km de Viena
  - 536 km de Brastislava
  - 330 km de Budapesta
  - 2.400 km de Bruxelles
  - 2.100 km de Paris

## ➤ Suprafața

Județul Satu Mare are o suprafață de 4.418 km<sup>2</sup> (1,85 % din teritoriul național).

- Folosința terenurilor :
  - 72% terenuri agricole
  - 18,2% păduri și alte terenuri cu vegetație forestieră
  - 2,2% râuri
  - 7,2 % suprafață locuită
  - 0,4% alte suprafețe

Județele învecinate sunt : Bihor, Sălaj și Maramureș.

## ➤ Relief :

Din punct de vedere fizic, teritoriul județului este variat, cuprinzând munți, dealuri și câmpia ca și formă dominantă. Zona de câmpie, componentă a depresiunii Panonice, reprezintă 63% din suprafața totală și se întinde în partea de vest și sud-est a județului.

Zona montană ocupă partea de nord-est și este reprezentată de Munții Oașului și o mică parte din Munții Gutâi. Înălțimile muntoase cresc de la 827m în Munții Oașului până la 1200 m pe vârful Pietroasa din Munții Gutâi.

## ➤ Climă

Clima este de tip temperat - continentală.

## ➤ Rețea hidrografică

- râul Someș -60 km în județ,
- râul Tur -66 km în județ,
- râul Crasna -57 km în județ.

## ➤ Populație

- Populația totală a județului la 01.01.2008: 365.975 locuitori .
  - 48% populație urbană
  - 52% populație rurală

Județul ocupă locul 29 din cele 41 de județe ale României.

- Densitate: 82,8 locuitori pe km<sup>2</sup> .
- Structura pe naționalități ,conform ultimului recensământ (2002), este:
  - Români –58,8%
  - Maghiari-35,2%
  - Germani-1,7%
  - Romi-3,7%
  - Alții-0,6%

## ➤ Structura administrativă

Împărțirea administrativă a județului ,in anul 2008 ,este următoarea :

- două municipii
  - Satu Mare :113.415 locuitori,
  - Carei : 22.496 locuitori,
- patru orașe
  - Negrești Oaș :15.035 locuitori
  - Tășnad :9.472 locuitori
  - Livada :7.050 locuitori
  - Arduș :6.884 locuitori,
- 58 comune (având 220 sate)– 191.623 locuitori.

## ➤ **Salariul real și puterea de cumpărare**

- Salarul minim brut pe economie în 2007 : 500 lei
- Salariu mediu brut pe țară în decembrie 2007: 1730 lei
- Salariu mediu brut pe județ în decembrie 2007: 1273 lei
- Salarul mediu nominal net înregistrat în județ în decembrie 2007 a fost de 957 lei (aproximativ 260 euro)

## ➤ **Sănătate: protecție socială și sistemul de pensii**

*Sistemul de sănătate* la nivel de județ este organizat prin intermediul a două organisme publice :

- ***Autoritatea de sănătate publică***: este o instituție publică cu personalitate juridică care își desfășoară activitatea pe teritoriul Municipiului Satu Mare în scopul realizării politicilor și a programelor naționale de sănătate publică, a activității de medicină preventivă și a inspecției sanitare de stat, a monitorizării stării de sănătate și a organizării statisticii de sănătate..
- ***Casa de asigurări sociale*** : rolul acesteia este de a administra fondurile asigurărilor sociale. Contribuția angajatorului pentru asigurările sociale este de 5,5% începând cu data de 01.01.2008, respectiv 5,2% începând cu 01.12.2008. Este gratuit pentru copii, studenți și șomeri.
- ***Sistemul de pensii*** este organizat în felul următor : vârsta standard de pensionare este de 60 de ani pentru femei și 65 ani pentru bărbați. Atingerea vârstei standard de pensionare se va realiza în termen de 13 ani de la data intrării în vigoare a legii pensiilor(2001), prin creșterea vârstelor de pensionare, pornindu-se de la 57 de ani pentru femei și de la 62 de ani pentru bărbați ,conform eșalonării prevăzute în anexa 3 din Legea nr.19-2000.

## ➤ **Educație**

- Sistemul educativ se compune din 504 unități de învățământ :
- 243 grădinițe;
- 228 școli primare;
- 25 licee;
- 2 școli de mecanici
- 2 licee profesionale
- 4 instituții pentru copii cu handicap.

Învățământul superior este reprezentat prin 3 universități particulare situate în

Satu Mare :

- Universitatea Vasile Goldiș Arad – filiala Satu Mare
- Academia Comercială Satu Mare
- Universitatea Spiru Haret

și prin 3 unități de învățământ public :

- Facultatea de Științe Politice și Administrative Cluj- Napoca,extensia Satu Mare
- Universitatea Tehnica Cluj-Napoca, locația Satu Mare
- Facultatea de Protecția Mediului -Universitatea Oradea, locația Livada

Învățământul se desfășoară în trei limbi: română, maghiară și germană.

➤ Manifestări culturale:

- Zilele culturale “Frontiera Poesis”,festival de poezie care reunește numeroși scriitori din țară și străinătate
- Cafeneaua literara “Poesis”
- Zilele Filarmonicii “Dinu Lipatti”
- Concursul internațional de vioară “Ștefan Ruha”
- Expoziția de pictură “Buna Vestire” ,expoziție anuală a pictorilor negreșteni
- Festivalul național de teatru scurt “G.M.Zamfirescu”

➤ Tradiții și festivaluri:

- Sâmbra Oilor (Huta-Certeze,luna mai)
- Festivalul Folcloric Codrenesc (Oțeloiaia,luna august)
- Festivalul Folcloric al Naționalităților (Bogdand,luna septembrie)
- Sărbătoarea Căpșunilor(Călinești –Oaș,Halmeu,luna iunie)
- Festivalul de Datini și Obiceiuri de iarna (Negrești Oaș,luna decembrie)

➤ **Aspecte economice**

Economia județului poate fi caracterizată ca o economie industrial-agrară specializată în industria alimentară, textilă și în producția de mobilier. Sectorul primar este foarte bine dezvoltat și sectorul terțiar este în plină expansiune.

Produsul intern brut pe locuitor realizat in anul 2005 (11.038,2 milioane lei-locuitor) plasează județul Satu Mare pe locul 21 între județele din România.

Sectorul industrial și al construcțiilor reprezintă 35% din PIB,iar cel al serviciilor 50,1%. Sectorul agricol, forestier și silvicultura reprezintă 14.9% din P.I.B.

După cifra de afaceri realizată în industrie, construcții, comerț și alte servicii, în anul 2006 județul Satu Mare se situează pe locul 27 între județe.

În anul 2006 existau un număr de 16.533 agenți economici activi în județ, din care 5.083 persoane fizice independente și asociații familiale.

După domeniul de activitate declarat la Oficiul Registrului Comerțului, 15,1 % din totalul societăților comerciale active au ca obiect de activitate principal industria, 14,08% își desfășoară activitatea în construcții, 32,1% în comerț, 8,9% în transport și telecomunicații, 4,6% în agricultură, restul având ca activitate principală declarată, alte prestări de servicii.

## ➤ **Sectoare de activitate**

### □ ***Sectorul primar***

- Suprafața cultivată și producția realizată:

Agricultura este sectorul principal în activitatea județului Satu Mare (37,25% din populația ocupată la 1 ianuarie 2008). Suprafața agricolă totală era, în anul 2007, de 317.451 hectare, din care 221.708 hectare – teren arabil (cca 70.% din suprafața totală).

În anul 2006, suprafața cultivată a fost de 105,67 mii ha (93,4% din suprafața arabilă), 62,93% fiind destinată culturii cerealelor, din care 45,6% a fost cultivată cu porumb și 41,3% cu grâu și secară. Alte culturi importante sunt: floarea soarelui, cartofii, legumele și sfecla de zahăr.

Satu Mare este, totodată și unul din județele mari producătoare de fructe (mere, prune, struguri) și cel mai mare producător de căpșuni din țară, de aici provenind circa jumătate din producția țării.

Pădurile (78.000 ha) sunt o importantă resursă naturală a județului. S-au executat lucrări de regenerare a fondului forestier și se urmărește gospodărirea și valorificarea rațională și ecologică a acestuia.

- Situația sectorului zootehnic :

*Repartiția producției zootehnice - 2007*

Bovine	63.916
Porcine	153.391
Ovine	113.172
Păsări	1.442.029

- Programe agricole:

Programul european SAPARD a fost elaborat pentru dezvoltarea agriculturii și infrastructurii rurale din țările Europei centrale și estice în perioada de preaderare la Uniunea Europeană..

Satu Mare a fost unul din județele pilot din România în cadrul acestui program.

În anul 2007 au fost depuse un număr de 47 de proiecte în cadrul acestui program.

Începând cu anul 2007 -Fondul European pentru Dezvoltare Rurală (FEADR) reprezintă o oportunitate de finanțare în spațiul rural care se va derula până în anul 2013. Similar cu programul SAPARRD, FEADR se va baza pe principiul cofinanțării proiectelor de investiții private.

#### □ *Sectorul secundar*

Populația județului cuprinsă în acest sector de activitate reprezintă , la 1 ianuarie 2008, -25,63% din totalul populației ocupate civil.:

Luând în considerare caracteristicile geografice, județul oferă posibilități de dezvoltare în următoarele sectoare industriale:

*Industria de vârf:* DRM Draxlmaier România SA este întreprinderea cea mai importantă din județ. Activitatea sa este fabricarea cablajelor electronice pentru automobile și este constituită cu capital german.

*Industria de aparate electrice de uz casnic:* Electrolux România SA este uzina cea mai reprezentativă din acest sector de activitate. Fiind încorporată într-o companie suedeză, întreprinderea și-a dezvoltat și diversificat producția, în prezent fiind leader în producția de acest gen.

*Industria de mobilă:* În acest sector există un mare număr de întreprinderi de toate mărimile care produc mobilă de calitate ridicată. Această producție este orientată, cu precădere, spre export.

*Industria ușoară:* în această ramură societatea Steillman-Mondiala SA este cea mai reprezentativă.

*Industria agroalimentară:* Societățile cele mai reprezentative din această ramură sunt amplasate în Carei și sunt specializate în producția de ulei vegetal și zahăr. Se adaugă la acestea întreprinderile de in, de cânepă, de tutun și de rapiță.

*Industria construcțiilor:* Societățile tradiționale cu muncitori cu grad înalt de calificare produc echipamente miniere, remorci, sisteme hidraulice, dar din 1989 acestea au traversat o perioadă dificilă având nevoie de introducerea de noi tehnologii

pentru creșterea productivității și competitivității pe piețele europene.

Parcul industrial Satu Mare ,realizat prin finanțare din fondurile Uniunii Europene a devenit operațional începând cu anul 2006.

Acesta este realizat pe un amplasament situat în apropierea Aeroportului Satu Mare, a stației de cale ferată Satu Mare –Sud și a DN 19A spre Cluj Napoca, avînd o suprafață totală de 69,54 hectare .Parcul este organizat în 19 parcele, cu suprafețe cuprinse între 1,25 și 6,9 ha, aproape toate concesionate în acest moment, și dispune de toate utilitățile necesare: curent electric, canalizare, legături telefonice prin fibră optică etc

### **Societăți comerciale reprezentative din județul Satu Mare**

Denumire societate	Obiect de activitate
SC Electrolux Romania SA	producător aparate de uz casnic
SC DRM Draexlmaier Romania SA	producător de fibre optice și cablaje electronice
SC Siha Romania SRL	producător textile
SC Phoenix România SRL	producător de produse din cauciuc
SC WOCO AVS ROM SRL	producător motoare, piese și accesorii auto
SC Firoc Invest SRL	producător mobilier
SC Steillmen Mondiala SA	producător articole îmbrăcăminte
SC Unicarm SRL	prepararea produselor din carne
SC Zes Zollner Electronic SRL	producător industria electronică

#### **□ Sectorul terțiar**

Acest sector este în plină dezvoltare deținând , în anul 2007, 47,7% din numărul total de salariați pe sectoare..

#### **• Telefonie mobilă**

Piața de telefonie mobilă este reprezentată de următorii operatori: Zapp Mobile, Vodafone Cosmote , Orange și RDS Mobil.

- **Băncile** : în județ își desfășoară activitatea mai multe bănci cu capital de stat sau privat :
  - BRD - Groupe Société Générale (Banca Română de Dezvoltare)
  - BCR-Erste Bank (Banca Comercială Română)
  - Banca Uni Credit-Țiriac



- Banc Post
- Banca Transilvania
- Intesa SanPaolo Bank
- MKB Romexterra
- Leumi Bank
- Banca Românească
- Volskbank
- Piraeus Bank
- Alpha Bank
- ING Bank
- Reiffeisen Bank
- CEC Bank

Toate aceste bănci oferă sisteme electronice de plată și asigură rapiditate și siguranță a activităților bancare.

- *Turismul* : județul Satu Mare posedă un potențial turistic bogat și variat, cu posibilități de dezvoltare în ceea ce privește turismul montan (zonele Oaş, Codru), turismul de agrement (Valea Măriei, lacul de la Călinești Oaş, lacul de la Oțeloaia, pădurile Noroieni, Homoroade, Crucișor, etc.) și de sejur balnear (la Tășnad, Beltiug, Acâș). Județul are de asemenea zone cu o valoare etno-folclorică favorabilă pentru dezvoltarea turismului rural.

Turismul cultural include, în prezent, două circuite tematice:

- circuitul castelelor antice și medievale: Satu Mare – Carei - Tășnad- Arduș - Medieșu Aurit - Livada - Turulung
- circuitul mănăstirilor sătmărene: Bixad – Prilog – Lunca Potăului – Măriuş - Scărișoara Nouă

#### ➤ **Forța de muncă**

- Sectorul primar ocupă 36,26 % din populația activă.
- Sectorul secundar ocupă 30% din populația activă.
- Sectorul terțiar ocupă 31 % din populația activă.

**Numărul șomerilor** înregistrați la Agenția Județeană pentru ocupare și formare profesională era la sfârșitul anului 2007 de 1080 de persoane, în scădere cu 1163 persoane (-22.2%) față de sfârșitul anului 2006.

Din numărul total al șomerilor 86.8% erau muncitori, iar 41.7% femei.

**Rata șomajului** era la sfârșitul anului 2007 de 2.7% iar pe parcursul anului 2008 a variat între 2,2% și 2,5%.

**Investiții străine:** La sfârșitul anului 2006, 1259 de firme străine au investit 63.6 milioane USD în județul Satu Mare.

Acestea provin în cea mai mare parte din țările Uniunii Europene, primele trei locuri în acest top fiind ocupate de Germania, Franța și Danemarca. Predomină investițiile în domeniul componentelor pentru industria de automobile, textilă, de mobilier, alimentară și a aparatului electrocasnic.

➤ **Importuri :** total 729.397 mii euro, din care :

- 39,3% mașini, aparate și echipamente electrice și de transport
- 11,4% textile și articole textile
- 14,1% metale uzuale și articole fabricate din metale

➤ **Exporturi :** total 581.416 mii euro (la sfârșitul anului 2007), din care :

- 41,9 % mașini și dispozitive mecanice; mașini, aparate și echipamente electrice
- 16.9 % textile și articole textile
- 9.7 % metale comune și articole din acestea
- 8.3 % mobilier, mărfuri și produse diverse

➤ **Infrastructura –anul 2007**

□ ***Infrastructura rutieră***

Structura rutieră a județului se compunea , la sfârșitul anului 2007, din 1792 km drumuri:

- 284 km de drumuri naționale
- 160 km de drumuri europene
- 1348 km de drumuri județene și comunale

□ ***Infrastructura feroviară***

Pe teritoriul județului Satu Mare sunt 220 km de cale ferată care este deservită de 52 de stații și halte.

### □ *Transport aerian*

Municipiul Satu Mare dispune de un aeroport internațional, care se situează la 14 km de centrul orașului. Transportul interior se face ca unică destinație spre capitală.

În prezent sunt efectuate cinci curse pe săptămână spre București prin compania TAROM. Sunt în curs proiecte de modernizare.

### □ *Telecomunicații*

În județ predomină centralele telefonice digitale cu acces internațional direct. Rețeaua telefonică se compune din 71 centrale. Serviciile de telefonie fixă sunt asigurate la 80% din gospodăriile din mediul urban, respectiv 20% la cele din mediul rural. Serviciile de curier rapid sunt oferite de TNT, DHL, Prioripost și Fan Courier.

### □ *Alimentarea cu apă*

Rețea de distribuție a apei în toate orașele și în 38 comune.

Rețea de canalizare în toate orașele și în 4 comune.

### □ *Electricitate*

Rețea de distribuție electrică în orașe și în 218 localități (din totalul de 226 localități).

### □ *Alimentarea cu gaz natural*

Rețea de distribuție a gazului în 26 de localități.

### □ *Construcții și locuințe*

Suprafața medie de locuit este de 40,7 m<sup>2</sup>. La sfârșitul anului 2007 numărul de locuințe era de 67.833. Proprietatea privată reprezintă 97,76% din locuințele totale.

## **STRATEGIA DE DEZVOLTARE A JUDEȚULUI SATU MARE**

### **PRIORITĂȚI**

- **Diversificarea și extinderea bazei industriale**
- **Valorificarea resurselor agricole și dezvoltarea mediului rural**
- **Dezvoltarea turismului și modernizarea serviciilor adiacente**
- **Dezvoltarea potențialului de resurse umane**
- **Operațiuni majore de dezvoltare economico - socială și urbanistică a teritoriului și localităților: drumuri rapide, centuri de ocolire, dezvoltarea aeroportului, heliport, amplificarea telefoniei în județ**
- **Obiective de investiții de utilitate publică : alimentarea cu apă, canalizare, locuințe, învățământ, sănătate, turism, managementul deșeurilor urbane, etc.**

## **OBIECTIVE DE INVESTIȚII CUPRINSE ÎN PROGRAMUL CONSILIULUI JUDEȚEAN SATU MARE PE ANUL 2008**

### **CONSILIUL JUDEȚEAN SATU MARE**

- Dezvoltarea zonei turistice Luna Șes-Borșa in colaborare cu Consiliul local Negrești Oaș
- Lucrări pregătitoare pentru modernizarea infrastructurii de acces către punctul internațional de trecere rutieră a frontierei româno-maghiare de la Urziceni-Vallaj
- Pregătirea investițiilor de modernizare a infrastructurii de acces rutier către punctul de trecere internațional al frontierei de la Petea(RO) –Csengersima (HU)
- Reabilitarea căilor de acces spre punctul de trecere al frontierei romano-ucrainiene Halmeu
- Modernizarea legăturii infrastructurii de acces intre punctele de trecere a frontierei Halmeu și Tarna Mare
- Managementul regional al deșeurilor și ecologizarea rampelor de deșeuri existente in județul Satu Mare
- Parc Balnear in regiunea de Nord-Vest, locațiile Tășnad, Beltiug, Marghita
- Elaborarea documentațiilor pregătitoare pentru modernizarea infrastructurii de acces la granița in regiunea de frontiera româno-maghiară de la Horea(RO)-Ömböly(HU)
- Modernizarea infrastructurii de acces către punctul de trecere al frontierei româno-ucrainiene de la Tarna Mare
- Promovarea cooperării transfrontaliere româno-ucrainiene între autoritățile publice locale din județul Satu Mare și regiunea Transcarpatia
- Modernizarea infrastructurii drumurilor județene in județul Satu Mare-DJ 109 L Negrești Oaș-Turț
- Înființarea și dezvoltarea incubatoarelor de afaceri in România
- Circuitul monumentelor de interes național din județul Satu Mare
- Modernizare drum de ocolire in zona sud a municipiului Satu Mare (DJ 194 Moftinul Mare –Ghilvaci-Terebești)
- Îmbunătățirea dotării cu echipamente a bazelor operaționale pentru intervenții in situații de urgență
- Reabilitarea și modernizarea ,echiparea infrastructurii serviciilor de sănătate

- **Obiective de investiții cuprinse în programul municipiilor și orașelor**

## **CONSILIUL MUNICIPAL SATU MARE**

- Pod peste râul Someș Satu Mare
- Îmbunătățirea sistemului de alimentare cu apă potabilă, colectarea apelor uzate
- Amenajarea centrului de consiliere SPAS
- Reamenajare de locuințe pentru tineri

## **CONSILIUL MUNICIPAL CAREI**

- Modernizarea sistemului de distribuție a apei
- Circuitul medieval al Castelelor din Nordul Transilvaniei: Castelul Karolyi din Carei și Cetatea Ardud
- Modernizarea stației de epurare din Carei etapa I și II

## **CONSILIUL LOCAL NEGREȘTI OAȘ**

- Casa de cultură-centru multifuncțional
- Dezvoltarea zonei turistice Luns Șes
- Pod în cartierul Tur
- Alimentarea cu apă a orașului Negrești -Oaș

## **CONSILIUL LOCAL TĂȘNAD**

- Parc balnear în regiunea de Nord-Vest, locațiile Tășnad, Beltiug, Marghita
- Sistem de colectare selectivă a deșeurilor
- Extinderea stației de epurare și rețelei de canalizare în orasul Tășnad

## **CONSILIUL LOCAL ARDUD**

- Extinderea rețelei de canalizare în localitatea Ardud
- Cooperare transfrontalieră pentru promovarea turistică a localității Ardud
- Construirea unei Baze sportive moderne

## CONSILIUL LOCAL LIVADA

- Extinderea canalizării în localitatea Livada
- Centru de zi Livada

*Pagina web: [www.cjsm.ro](http://www.cjsm.ro)*

*e-mail: [cjsm@cjsm.ro](mailto:cjsm@cjsm.ro)*

*Telefoane: 0261-713692*

*Fax:0261-710651*

**Surse: Direcția Județeană de Statistică Satu Mare  
Institutul Național de Statistică  
Camera de Comerț ,Industrie și Agricultură**